

برنامه آموزش نظری فارماکولوژی دانشجویان پزشکی

آموزش نظری فارماکولوژی در قالب ۴ واحد نظری شامل فارماکولوژی ۱ و ۲ ارائه میشود.

لازم به ذکر است که با توجه به کورس بیماری گذرانده شده ترتیب ارائه دروس تغییر می یابد

نام واحد: فارماکولوژی ۱

تعداد واحد: ۲

پیشنیاز: گذراندن امتحان علوم پایه

اهداف کلی: از دانشجو انتظار می رود در پایان این دوره با موارد زیر آشنا شده باشد:

- مقدمه تعاریف و اصول اولیه درمان با داروها - کلیات فارماکودینامی - دارو و گیرنده - کلیات فارماکوکینتیک - متابولیسم دارو و القاء آنزیمی - ارزش بالینی و کارایی داروها - فارماکوژنتیک - کلیات نروفارماکولوژی - داروهای کلی نرژیک - داروهای آنتی کلی نرژیک - داروهای آدرنرژیک - داروهای آنتی آدرنرژیک و شیمی درمانی (آنتی بیوتیکها داروهای ضد انگل و ویروس و داروهای ضد سرطان)
- شامل داروشناسی کورس گوارش، کبد، روماتولوژی، خون :
- آشنایی با فارماکولوژی داروهای دستگاه گوارش، فارماکولوژی سل گوارشی و دیگر عوامل عفونی
- دخیل در زخمهای معده، متابولیسم و اثر داروها بر کبد، داروهای پانکرانیت و سنگهای صفرای
- آشنایی با فارماکولوژی بیماریهای التهابی بافت همبند، داروهای ضد درد ضدالتهاب استروئیدی و غیر استروئیدی، داروهای ضد نقرس
- آشنایی با فارماکولوژی درمان آنمیا، فارماکولوژی درمان لوکمی، فارماکولوژی اختلالات انعقاد خون، فارماکولوژی و شیمی درمانی لنفوما
- تنفس: - فارماکولوژی برونکودیلاتورها و ضد التهابهای استنشاقی، داروهای ضد سل

این اهداف در طی ۲۲ جلسه پی گیری میشود.

کتاب مرجع: فارماکولوژی کاتزونگ چاپ ۲۰۰۷. کتاب دیگری که میتوانند مورد استفاده قرار گیرند عبارتند از: فارماکولوژی گودمن گیلمن چاپ ۲۰۰۶ و فارماکولوژی رنک و دیل ۲۰۰۵ و فارماکولوژی لیپینکات ۲۰۰۶

ارزشیابی: حضور فعال در کلاس. نمره نهایی دانشجو بر اساس نمرات اخذ شده از ۲ امتحان شامل: یک امتحان میان ترم ۸ نمره و امتحان نهایی ۱۲ نمره میباشد (لازم به ذکر است که در امتحان نهایی ۲ نمره مربوط به بخش اول میباشد).

همچنین ممکن است بدون اطلاع قبلی در هر جلسه امتحان کوتاه نیز برگزار شود که در نمرات فوق محاسبه میشود. به ازاء هر جلسه غیبت غیر موجه ۲۵٪ نمره کسر خواهد شد.

جلسه اول - مقدمه تعاریف و اصول اولیه درمان با داروها

تعریف علم فارماکولوژی و اهداف آن - ارتباط علم فارماکولوژی با سایر علوم - ماهیت دارو - منابع دارو - راههای تجویز دارو

جلسه دوم - کلیات فارماکودینامی

تعریف فارماکودینامی - انواع گیرنده - دارو و گیرنده - منحنی دوز پاسخ - قدرت و اثربخشی - مفهوم آگونیست و آنتاگونیست - انواع آنتاگونیست رقابتی و غیر رقابتی - فیزیولوژیک و شیمیایی -

جلسه سوم - کلیات فارماکوکینتیک

تعریف فارماکوکینتیک - جذب توزیع و متابولیسم و دفع داروها : معادله هندرسن هسلباخ و قانون فیک - حجم توزیع - اتصال به پروتئینهای بلاسما - متابولیسم دارو و القاء آنزیمی - ارزش بالینی و کارایی داروها - فارماکوژنتیک

جلسه چهارم - داروهای کلینرژیک

جلسه پنجم - داروهای آنتی کلینرژیک

جلسه ششم - داروهای آدرنرژیک

جلسه هفتم - داروهای آنتی آدرنرژیک

جلسه هشتم - شیمی درمانی: مهارکننده های سنتز دیواره سلولی

بتالاکتامها: پنی سیلینها، سفالوسپورینها، مونوباکتامها، کارباپنمها - مهارکننده های بتالاکتاماز - وانکومایسین - فسفومایسین - باسیتراسین - سیکلوسرین - داپتومایسین

جلسه نهم - شیمی درمانی: مهارکننده های سنتز پروتئین و اسیدهای

نوکلئیک

کلرامفنیکل - تتراسایکلینها - ماکرولیدها - کلیندامایسین - استرپتوگرامینها - لینزولید - آمینوگلیکوزیدها - سولفونامیدها - تریمتوپریم - فلوروکینولونها - داروهای ضد سل و جذام -

جلسه دهم - شیمی درمانی ضد قارچ و ضد ویروس

آمفوتریسین B - فلوسیتوزین - آزولها - آکینوکانندینها - گریزوفلووین - تربینافین - نیستاتین -
داروهای ضد تبخال - ضد HIV - ضد آنفلوآنزا - ضد هیپاتیت

جلسه یازدهم - شیمی درمانی ضد انگل

داروهای ضد مالاریا - ضد آمیبیاز - ضد پنوموسیستوز و توکسوپلاسموز - ضد تروپونوزومیاز - ضد
لیشمانیوز - داروهای ضد کرم

جلسه دوازدهم - داروهای دستگاه گوارش

فارماکولوژی داروهای موثر در اسید پپتیک: آنتی اسیدها، بلوکرهای هیستامین، مهارکننده های پمپ
پروتون - محافظت کننده های مخاط معده

جلسه سیزدهم - داروهای دستگاه گوارش

سل گوارشی و دیگر عوامل عفونی دخیل در زخمهای معده

جلسه چهاردهم - داروهای دستگاه گوارش

متابولیسم و اثر داروها بر کبد، داروهای پانکراتیت و سنگهای صفراوی

جلسه پانزدهم - فارماکولوژی خون

آشنایی با فارماکولوژی درمان آنمیا،

جلسه شانزدهم - فارماکولوژی خون

فارماکولوژی اختلالات انعقاد خون، فارماکولوژی

جلسه هفدهم - فارماکولوژی خون

فارماکولوژی ضد سرطان: درمان لوکمی، و شیمی درمانی لنفوم

جلسه هجدهم - فارماکولوژی تنفس:

- فارماکولوژی برونکودیلاتورها و ضد التهابهای استنشاقی، داروهای ضد سل

جلسه نوزدهم فارماکولوژی تنفس:

ضد التهابهای استنشاقی

فارماکولوژی تنفس: جلسه بیستم

داروهای ضد سل

جلسه بیست و یکم: آشنایی با فارماکولوژی بیماریهای التهابی

- آشنایی با فارماکولوژی بیماریهای التهابی بافت همبند، داروهای ضد درد ضدالتهاب استروئیدی و غیر استروئیدی

جلسه بیست و دوم: آشنایی با فارماکولوژی بیماریهای التهابی ،

تعدیل کننده های سیستم ایمنی و داروهای ضد نقرس

برنامه آموزش نظری فارماکولوژی (۲) دانشجویان پزشکی

نام واحد: فارماکولوژی ۲

تعداد واحد: ۱.۸

پیشنیاز: گذراندن امتحان علوم پایه

اهداف کلی : از دانشجو انتظار می رود در پایان این دوره با موارد زیر آشنا شده باشد:

– کورس قلب:

آشنایی با فارماکولوژی داروهای ضد فشارخون، داروهای ضد آنژین صدری، داروهای آنتی اکسیدان، ضد آترواسکلروز، نارسایی احتقانی قلب و داروهای ضد آریتمی، فارماکولوژی درمان تب روماتیسمی، اندوکاردیت عفونی و PAH

– کورس کلیه : داروهای مدر

– کورس غدد: فارماکولوژی داروهای موثر بر هیپوفیز، داروهای موثر بر CNS، اندوکرینولوژی و پرکاری و کم کاری تیروئید، داروهای موثر بر هیپو و هیپرکلسمی ، داروهای ضد دیابت، داروهای هیپرلیپیدمی، داروهای موثر در فئوکروموسیتوم

– کلیات فارماکولوژی سیستم اعصاب مرکزی- داروهای آرام بخش و خواب آور -الکلها- ضد تشنج- بیهوش کننده های عمومی- ضد دردهای اوپیوئیدی- بیحس کننده های موضعی -شل کننده های عضله اسکلتی-آنتی سایکوتیکها و لیتیم- داروهای ضد پارکینسون و داروهای ضد افسردگی
این اهداف در طی ۱۸ جلسه پی گیری میشود.

کتاب مرجع: فارماکولوژی کاتزونگ چاپ آخر . کتب دیگری که میتوانند مورد استفاده قرار گیرند عبارتند از: فارماکولوژی گودمن گیلمن و فارماکولوژی رنک و دیل

ارزشیابی : حضور فعال در کلاس . نمره نهایی دانشجو بر اساس نمرات اخذ شده از ۴ امتحان شامل :
فارماکولوژی قلب (۵جلسه) کلیه (۱ جلسه)، غدد (۶جلسه) و(۴ جلسه) CNS میباشد
همچنین ممکن است بدون اطلاع قبلی در هر جلسه امتحان کوتاه نیز برگزار شود که در نمرات فوق محاسبه میشود. به ازاء هر جلسه غیبت غیر موجه ۲۵٪. نمره کسر خواهد شد.

۱-کورس قلب

جلسه اول- داروهای ضد فشارخون

عوامل موثر در تنظیم فشارخون - دسته بندی داروهای ضدفشارخون-دیورتیکها-مهارکننده های سمپاتیک- وازودیلاتورهای مستقیم- مهارکننده های سیستم رنین آنژیوتانسین

جلسه دوم- داروهای ضد آنژین صدری

مکانیسم ایجاد آنژین و داروهای موثر- نیتريتها و نیتراتهای الی: مکانیسم ، کاربردها و عوارض جانبی- مهارکننده های کانالهای کلسیمی: مکانیسم ، کاربردها و عوارض جانبی-بتابلوکرها و سایر داروهای موثر در آنژین

جلسه سوم - داروهای موثر در نارسایی قلبی

تعریف بیماری و انواع آن- داروهای موثر در انواع CHF-گلیکوزیدهای قلبی مکانیسم کاربردها و عوارض

جلسه چهارم- داروهای ضد آریتمی

تقسیم بندی مکانیسم کاربردها و عوارض

جلسه پنجم - داروهای موثر در فشارخون ریوی و اندوکاردیت

تقسیم بندی مکانیسم کاربردها و عوارض

۲- کورس کلیه

جلسه ششم -دیورتیکها

۳-کورس غدد

جلسه هفتم - داروهای هیپوفیز و هیپوتالاموس

جلسه هشتم - داروهای تیروئید و آتنی تیروئید

جلسه نهم- داروهای موثر بر هورمونهای لوزالمعده (آنتی دیابت)

جلسه دهم-داروهای موثر بر هورمونهای جنسی

جلسه یازدهم- داروهای موثر بر هیپر و هیپوکلسمی

جلسه دوازدهم — داروهای موثر بر هیپرلیپیدمی

جلسه سیزدهم - آدرنو کورتیکوئیدها و آنتاگونیستهای آن

CNS:

جلسه چهاردهم- کلیات فارماکولوژی سیستم اعصاب مرکزی

جلسه پانزدهم- داروهای آرام بخش و خواب آور -الکلها- ضد تشنج

جلسه شانزدهم- بیهوش کننده های عمومی- ضد دردهای اوپیوئیدی- بیحس کننده های موضعی -شل کننده های عضله اسکلتی-

جلسه هفدهم- آنتی سایکوتیکها و لیتیم- داروهای ضد پارکینسون

جلسه هجدهم - داروهای ضد افسردگی